

Värikäs merenpohja koristaa Tallinnan remontoitua Lentosatamaa

Viron merenkulkumuseo avasi toukokuussa uuden osaston Tallinnan Lentosataman vesitasohalleissa. Jo rakennus sinänsä on nähtävyys, ja sen huolellisesti suunniteltu ja toteutettu kunnostus on kunnianosoitus sen rikkaalle ja värikkäälle historialle. Yksi museon katseenvangitsijoista on betonilattia, josta on loihdittu värikäs merenpohja Tikkurilan designlattiamenetelmällä.

Teksti: Ryman Herman, AS Tikkurila ja Arja Schadewitz, Tikkurila Oyj
Kuvat: Aki Schadewitz ja Arja Schadewitz

Tallinnan sataman lähistöllä sijaitsevan uuden Lentosatama-museon vaikuttava merenpohjajaimaatio toteutettiin osin Tikkurilan epoksituotteilla käyttäen oheneruiskutusta, joka on yksi Tikkurilan lanseeraamista designlattiamenetelmistä. Designlattiat soveltuvat julkutiloihin, kuten ostoskeskuksiin, toimistoihin jne. Lopputulos on hämmästyttävä – ei jälkeäkään tylsää harmaasta betonista, vaan jännittävä kolmiulotteinen vaikutelma merestä ja sen eri syvyyksistä.

Viron merenkulkumuseon uusi osasto

Osana Viron merenkulkumuseota Lentosataman tehtävänä on kerätä, säilyttää ja esitellä virolaisen ja kansainvälisen merikaluston historiaa. Kiinnostusta merenkulun historiaan ja saavutuksiin pidetään yllä järjestämällä koko maailman mittapuunkin mukaan ainutlaatuisia näyttelyitä poikkeuksellisissa ympäristössä ja tarjoamalla kävijöille nerokkaita interaktiivisia sovelluksia.

Merenkulkumuseon seitsemän ensimmäisen kuukauden tavoite oli 100 000 kävijää. Joidenkin mielestä tavoite oli kova, mutta jo ensimmäisen kuukauden aikana Lentosatamassa kävi 45 000 ihmistä, ja heistä kolmasosa oli ulkomaalaisia.

Museo tarjoaa elämyksiä kolmessa eri tasossa: veden alla, päällä ja yllä. Siellä voi lentää lentosimulaattorilla kaupungin yläpuolella, laskeutua sukellusve-

nesimulaattorilla meren syvyyksiin, uittaa altaasa laivojen pienoismalleja ja katsella erilaisia mereneläviä. Runsaat 5 000 neliometriä käsittävään tilaan on asetettu näytteille yli 200 täysikokoista merenkulkuun ja sotahistoriaan liittyvää esinettä.

Museon ehdoton keskipiste on Viron ainoa jäljellä oleva sukellusvene Lembit. Näytteillä on myös Saarenmaan edustalta löytynyt, 1500-luvulta peräisin oleva Maasilinn-laivan hylky. Merisotaa ja merivoimien historiaa käsittelevä näyttely on jaettu seitsemään aiheeseen: merenkulkutaito, vesitasokoneet, navigointilaitteet, lentokonehallit, laivastoaseet, rannikkopuolustus ja sukellusveneet.

Lentosatama-museossa on esillä kopio maailman ainoasta vesilentokone Short 184:n näköiskappaleesta. Tätä kuuluisaa brittiläistä konetta käytettiin laajalti ennen toista maailmansotaa, mutta yhtään alkuperäistä konetta ei ole säilynyt.

Pitkä mutta onnistunut remontti

Viron merenkulkumuseo oli jo vuosia etsinyt satamaa kasvavalle museolaivastolleen. Osa tulevasta Lentosatamasta kuului ympäristöministeriölle, ja loppuosan omistuksesta riideltiin. Kaikki päättyi kuitenkin onnellisesti vuoden 2006 heinäkuussa, jolloin Viron viranomaiset lopultakin ottivat Lentosataman uudelleen haltuunsa ja saivat päätökseen 10 vuotta jatkuneen oikeusjutun.

Maasilinn-laivan hylky palautettuna merelliseen ympäristöön.

Tässä vaiheessa Lentosatama oli surkeassa kunnossa. Työt aloitettiin museon alueella vuonna 2007. Ensimmäisessä vaiheessa kunnostettiin osa satamasta sekä rakennettiin satamarakennus ja ulkoalue. Lisäksi museon ulkoilmanäyttelyä laajennettiin ja näytteille asetettiin mm. ainoa ennen sotia rakennettu höyryjäänmurtaja Suur Töll, joka purjehti aikoinaan Suomen lipun alla nimellä Wäinämöinen.

Lentosataman kunnostus alkoi toden teolla touku-kuussa 2010. Suunnittelusta vastasi virolainen arkkitehtitoimisto KOKO Architects, ja koordinoinnista huolehtivat toimiston perustajat **Andrus Kõresaar** ja **Rai-vo Kotov**. Rakentajana toimi virolainen Nordecon AS.

KOKO Architects -toimiston hanke liittyy Lentosatama osaksi Viron merenkulkumuseota on yksi 301 kansainvälisestä projektista, jotka on valittu ehdolle tämänvuotiseen World Architecture Festival (WAF)

Kalatkien uiskentelevat museon merenpohjaimitaatiassa.

Awards -kilpailuun. Kilpailussa palkitaan maailman parhaita arkkitehtisuunnittelun tuloksia, ja palkinnot jaetaan Singaporessa tämän vuoden lokakuussa.

Energiatehokas ja tilaa säästävä lattialämmitys

Kunnostuksen yhteydessä myös lentokonehallien lattiat varustettiin tämän päivän tekniikalla. Suurssa satamahallissa on 6 300 neliön alalla käytössä Uponorin vesikiertoinen lattialämmitys, jossa hyödynnetään lähienergiaa, merivettä. KOKO Architects ja suunnittelutoimisto Hevac OÜ kehittivät konseptin, joka mahdollistaa energiatehokkaan lämmityksen viemättä lainkaan tilaa satamahallista.

Monivaiheinen lattiapinnoitus

Vaativan lattiapinnoitustyön suoritti virolainen Epoproff OÜ. Alkuvaiheessa jouduttiin tekemään lukuisia pintanäytteitä siinä toivossa, että työ jonakin päivänä kantaisi hedelmää. Epoproff OÜ:n omistaja **Ago Valtson** esitteli monivaiheisen lattiapinnoitusprojektin työvaiheita näin.

Pohjakerroksen merenpohjaimitaatio ohenneruiskutusmenetelmällä:

- Uusi betonilattia karhennettiin timanttihomakoneella.
- Pinta pohjustettiin Temafloor 400 -epoksilakan ja Ohenne 1029:n seoksella.
- Pintaan levitettiin kaksi kerrosta itsestään siliävää Temafloor P 300 -epoksipinnoitetta käyttäen kuvasuunnitelman kuutta erilaista sinistä väriä.
- Pinnoitteen päälle ruiskutettiin ohennetta paremman merenpohjaefektin aikaansaamiseksi.
- Kun pintaan oli kiinnitetty perforoidut tarrat erilaisia merkintöjä varten, koko alue käsiteltiin

kolmeen kertaan epoksykylästeellä, joka tehtiin liuottamalla epoksilakkaa veteen. Myös kalakuviot tehtiin tarroilla.

Epoproffille tämä oli ensimmäinen tämän tyyppinen ja näin monivaiheinen lattiapinnoitusprojekti, mutta olemme hyvin tyytyväisiä lopputulokseen. Lentosataman rakenteet, näyttelyt ja ainutlaatuinen design ovat saaneet huomiota monissa kansainvälisissä medioissa, ja palaute on ollut erittäin myönteistä. Tikkurilan ja Epoproffin yhteistyö on ollut hedelmällistä, ja toivomme, että meille tarjoutuu uusia ja mielenkiintoisia haasteita myös tulevaisuudessa.

Lisätietoja:

www.lennusadam.eu/fi

www.youtube.com/watch?v=J5aQlnoge9k&feature=related

Katosta riippuvat merimerkit jäljittelevät elämää veden pinnan yläpuolella.

Lembit-sukellusvene on museon ehdoton vetonaula.

Merenpohjassa makaa myös miinoja ja muuta sinne kuulumatonta tavaraa.

